

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3121/2020. (V. 8.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.638.639/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó magánszemély az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, melyben kérte a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.638.639/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az indítványozó az alapügy II. rendű alperese. Az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletben megállapított tényállás szerint 2007. január 26. napján a egy bank mint kölcsönnyújtó és az I. rendű alperes között kölcsönszerződés jött létre gépkocsi finanszírozása céljából. A kölcsönnyújtó az I. rendű alperes rendelkezésére bocsátotta az 1 759 500 Ft kölcsönösszeget, az I. rendű alperes a finanszírozott gépjárművet átvette, a tulajdonjoga gépjármű-nyilvántartásba bejegyzésre került. Az I. rendű alperes fizetési nehézségére hivatkozva 2010 novemberében kérelmet terjesztett elő a kölcsönnyújtóhoz, melyben kérte hozzájárulását a gépjármű értékesítéséhez és ahhoz, hogy a vételárat a tartozás összegébe beszámítsa. A kölcsönnyújtó a kérelméhez hozzájárult, a gépjárművet 2010. november 10. napján 550 000 Ft ellenében értékesítették, amely összeget a tartozásra elszámolták. Ezt követően az I. rendű alperes ismét kérelemmel fordult a kölcsönnyújtóhoz, melyben a kölcsönszerződés futamidejének átütemezését kérte kedvezőbb törlesztőrészek érdekében. A kérelem alapján 2011. június 20. napján a szerződő felek módosították a kölcsönszerződést, olyan módon, hogy az eredeti 72 hónapos futamidő helyett 120 hónapos futamidőben állapodtak meg. A szerződésmódosítás a kölcsönszerződés egyéb feltételeit nem érintette.
- [3] Az I. rendű alperes a fizetési kötelezettségének a szerződésmódosítást követően is csak jelentős késésekkel tett eleget, 2014 májusában öt havi törlesztőrészlet-elmaradása volt. Erre tekintettel a kölcsönnyújtó 2014. május 21. napján kelt levélben a szerződést azonnali hatállyal felmondta. Az I. rendű alperes a részére kézbesített felmondó nyilatkozatot 2014. május 28. napján átvette, a II. rendű alperes (indítványozó) részére kézbesített felmondó levél a felpereshez „nem kereste” postai jelzéssel érkezett vissza. 2014. május 15. napján nyilatkozatot írtak alá az alperesek, amely szerint a II. rendű alperes kijelenti felelőssége teljes tudatában, hogy vállalta a hitelszerződésen szereplő havi törlesztőrészek fizetését 2010. augusztus 1-től a hitelszerződés lejártáig. Teljes körű felelősséget vállalt a törlesztőrészek pénzügyi teljesítésére, illetve a pénzügyi teljesítés késedelmes teljesítéséből adódó egyéb költségekre. A kölcsönnyújtó 2015. augusztus 12. napján elkészítette a kölcsönszerződés kapcsán a a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolást. Az elszámolólevél értelmében a tisztességtelenül felszámított összeg 2 495,47 CHF volt. Az elszámolólevelet kézbesítette az I. rendű alperes részére, amelyet személyesen 2015. augusztus 26. napján átvett. Az I. rendű alperes az elszámolással szemben panasszal nem élt, így az felülvizsgálnak minősül a törvény 38. § (6) bekezdése értelmében. A per folyamán a bank a felperesi cégbe történő beolvadással 2016. december 31. napjával megszűnt.
- [4] A felperes a keresetében azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1 185 650 Ft tőkeösszeg és ezen összegnek 2014. június 11. napjától a kifizetésig járó évi 22,46%-os mértékű késedelmi kamata, valamint a perköltségének a megfizetésére. Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 198. § (1) bekezdésére, 523. § (1) bekezdésére, valamint a 272. §-tól 274. §-aira alapította. Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek egyetemleges kötelezettként 611 010 Ft-ot, és abból 536 083 Ft-nak 2015. február 2. napjától a kifizetésig évi 19,93% mértékű késedelmi

kamatát, továbbá 36 296 Ft perköltséget. Az ítélet elleni fellebbezésében a II. rendű alperes elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte az érvénytelenségi kifogása alapján arra tekintettel, hogy nem volt megfelelő az árfolyamkockázati kikötés és tájékoztatás. Kérte a felperest a perköltség viselésében is marasztalni. A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 45.Pf.638.639/2018/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [5] 3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz és az Abtv. 27. § alapján kérte a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 45.Pf.638.639/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel az – állítása szerint – sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését. Indokolása szerint az alkotmányjogi panasszal támadott jogerős bírói döntést érdemben befolyásolta az, hogy a perben kötelezettsége jogerős marasztalására a *naturalis obligatio* jogára alapított pergátló kifogása eljárási jogának elvonásával, ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való joga alapjogi sérelmével került sor, és ezt az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati joga csorbításának alapjogi sérelme miatt sem tudta elhárítani. Az alkotmányjogi jelentőségű kérdés az indítványozó szerint amiatt is fennáll, mert árfolyamfogadásból eredő követelést nem lehet bírói úton érvényesíteni (nem lehet bírói útra terelni), különösen nem ennek bírósági oficiális vizsgálata – ténykérdésben tanú vagy kompetencia hiány esetén szakértői vizsgálata – nélkül. A tisztességes tárgyaláshoz való alapjogot a támadott bírói döntés azzal korlátozta, hogy nem tárgyalta le a *naturalis obligatio* – csak tanúbizonyítással vagy szakértői bizonyítással tisztázható – kérdését, és enélkül határozott az indítványozó pergátló kifogásának elutasításáról.
- [6] 4. Az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz alkalmas-e az érdemi elbírálásra, azaz megfelel-e a befogadási feltételeknek. Ennek alapján a következő megállapításokra jutott.
- [7] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz határidőn belül érkezett be [Abtv. 30. § (1) bekezdés]. Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog indítványozó szerinti sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvény – indítványozó szerint – megsértett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítvány tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Az indítvány megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § b) pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]; az indítványozó érintettnek tekinthető [Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pont].
- [8] Azonban az indítvány nem felel meg annak a feltételnek, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéstről volna szó (Abtv. 29. §). A bírósági eljárás során, illetve a bírósági döntésben nem történt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, továbbá a támadott bírói döntés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vet fel. Valójában az indítványozó a bírói jogértelmezéssel nem ért egyet, és alkotmányjogi panaszának lényege, hogy a bíróság az ügyében tévesen értelmezte a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, a jogszabályok értelmezése azonban – amennyiben az alaptörvény-ellenességet nem vet fel – nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe, arra kizárólag a rendes bíróságoknak van hatásköre.
- [9] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozó lényegében a támadott bírói döntés tartalmát sérelmezi, és nem az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét állítja. Az indítványozó az ítélettel szembeni kifogásait fogalmazza meg, alkotmányossági érvelést azonban alkotmányjogi panasza ténylegesen nem tartalmaz. Az indítványozó lényegében csak beidézi az Alaptörvény egyes rendelkezéseit, de ténylegesen csak a vélt vagy valós jogszabálysértéseket írja le. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban a rendes bíróságok

által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.

- [10] A kifejtettek tekintetével az indítványozó által az Alaptörvény felhívott rendelkezéseinek állított sérelme kapcsán felvetett érvek nem minősülnek az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességnek.
- [11] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.638.639/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, visszautasította.

Budapest, 2020. április 21.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1020/2019.

